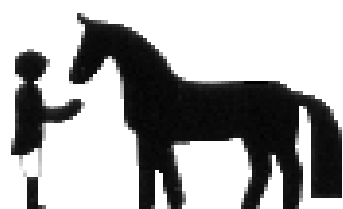

Bedömningsreglemente

3-årstest 2015

SWB

1.	3-ÅRSTEST	3
1.1	Idé och mål.....	3
1.2	Deltagande hästar.....	4
1.3	Ansvar (hästagarförsäkran).....	4
2.	BEDÖMNINGSREGLEMENTE	5
2.1	Allmänna anvisningar	5
2.2	Anvisning för mätning och ID-kontroll	8
2.3	Anvisning för bedömning av gångarter i frihet.....	8
2.4	Anvisningar för exteriörbedömning.....	8
2.5	Anvisningar för löshoppning	9
2.6	Anvisning för bedömning av ridprov.....	12
2.7	Bedömning.....	13
2.8	Resultat	13
2.9	Diplomston och stimulansåtgärder för ston	14
2.10	Riksfinaler och Avelschampionat	15
2.11	Priser	15
3.	ÖVRIGT	15
3.1	Bedömningsledarens uppgift och ansvar	15
3.2	Överdomarens uppgift och ansvar	15
3.3	Jäv, protest, överklagan och böter.....	16
3.4	Målsättning och historia.....	17
3.5	Kontaktpersoner SWB	18

Nyheter är markerade med kursiv text i reglementet.

Resultatredovisning i procent (%) 2015-04-27

1. 3-ÅRSTEST

1.1 Idé och mål

Unghästbedömningarna är delmål för den unga hästens utbildning och ger värdefull information till ägaren inför fortsatt träning och sport- eller avelskarriär. Det är en marknadsplats för unga lovande hästar och det utgör underlag för uttagning till riksfinaler och championat där varje årgångs bästa hästar möts. Unghästbedömningarna ger möjlighet till tidig avkommeprövning av hingstar och är urvalsinstrument för ston till avel.

SWB är huvudman för alla unghästbedömningar för svenska varmblodiga ridhästar. Unghästbedömningarna arrangeras av regional avelsförening eller annan huvudman godkänd av SWB. Ett kontinuerligt arbete med protokoll, reglementen och domarutbildning säkerställer att bedömningarna är så rättvisande och lika över hela landet som möjligt.

3-årstest

3-årstesterna genomförs årligen mellan 1 april och 15 juni.

3-årstestet är ett test där den ännu ganska opåverkade unga hästen bedöms i delmoment:

- Mankhöjdmätning samt ID-kontroll för att säkerställa hästens identitet
- Exteriör
- Gångarter i frihet och vid hand
- Löshoppning
- Ridprov (frivilligt)

Ridprovet är frivilligt, För att kunna få diplom krävs dock att ett godkänt ridprov genomförs.

Ett godkänt ridprov behövs också för ston som ska avelsvärderas och för att kunna ingå i SWB:s selektionspaket, där ridprov eller tävlingsmeriter är ett krav.

Nyhet april 2015

För att göra poängen tydligare och mer lättöverskådligt kommer resultatet fr.o.m. 2015 att redovisas i procent (%) i resultatlistorna.

Inom dressyrvärlden har poängen länge redovisats i procent vilket väldigt tydligt visar vilken nivå det har varit på ritten. På unghästbedömningarna blir det så att t.ex. 48 poäng på 3-årstest eller 24 poäng vid en fölbedömning istället redovisas som 80 % vilket tydliggör den nivå hästarna har uppnått. På hästägarens protokoll kommer resultatet i poängform också att finnas kvar.

På en bedömning ska man alltid komma ihåg att det är unga hästar som visas upp, de kan förändras mycket från dag till dag. Domaren bedömer hästen som den visar sig just denna dag. Man ska komma ihåg att en bedömning inte är slutmålet för hästen utan ett delmål i utbildningen innan fortsatt karriär inom sport och avel.

Konverteringstabell finns på hemsidan www.swb.org.

Avelsvärdering med kvalitetsgradering

SWB:s avelsvärdering av ston grundas på härstammingskontroll, individprövning samt i förekommande fall avkommeprövning. Individprövning med kvalitetsgradering sker genom en sammanvägd bedömning av individens härstamning, prestationer och exteriör.

Ston som har genomfört 3-årstest, Kvalitetsbedömning eller annan SWB arrangerad exteriörbedömning samt godkänt ridprov kan avelsvärderas och kvalitetsgraderas och har då möjlighet att uppnå olika Prestationsklasser. Läs mer om Prestationsklasser på www.asvh.se/avel/sto/kvalitetsklasser.

Resultat från 3-årstest och Kvalitetsbedömning ingår tillsammans med tävlingsstatistik i beräkningen av avelsvärden för hingstar och ston.

För att bedömningarna ska kunna användas för avelsvärdering är det viktigt att:

- många hästar ur varje årgång deltar
- bedömningen speglar vårt avelsmål
- de egenskaper som bedöms är ärftliga och inte enbart resultat av miljöpåverkan

Läs mer om avelsvärdering och dess grunder på www.swb.org.

1.2 Deltagande hästar

SWB:s unghästbedömningar är öppna för alla hästar som är registrerade hos SWB, förutsatt att hästens ägare är medlem i SWB (Plusmedlem, Medlem eller Ungdomsmedlem). **Medlemskap skall vara löst före anmälan till bedömning. Medlemskap kontrolleras före start på bedömningsplatsen.**

Hästar registrerade på gröna papper, dvs. registrerade i SWB, Grundstambok I har företräde om antalet anmälda blir för många.

Importerade varmblodiga ridhästar måste före anmälan vara inregistrerade hos SWB. Fullblod, araber och angloaraber måste före anmälan vara tilläggsregistrerade hos SWB.

Fullständiga krav för registrering hos SWB finns i SWBs Sto & Unghästreglemente, se www.swb.org.

Dräktigt sto i 5-11 månaden och/eller sto som fölat som treåring får inte delta i 3-årstest. Föl får inte medfölja till bedömningsplatsen.

1.3 Ansvar (hästägareförsäkringen)

Ägare eller ombud som anmäler häst till av SWB sanktionerad bedömning är skyldig att se till att

- hästen under de tre senaste veckorna före bedömningens början inte visat några tecken på smittosam sjukdom
- hästen under de tre senaste veckorna före bedömningens början inte varit uppställd i stall där smittosam hästsjukdom såvitt känt förekommit
- hästen är erforderligt tränad för deltagande och fullt frisk såvitt ägaren vet
- uppfylla de förpliktelser hen åtagit sig i och med anmälan, bland annat erläggande av anmälningsavgift
- följa gällande bedömningsreglemente samt föreskrifter och anvisningar utfärdade av lokal bedömningsledning
- förvissa sig om att hästen inte fått, och själv inte ta, otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start
- person som leder, handhar och/eller rider hingst ska vara minst 16 år

I och med anmälan godkänner ägare eller ombud att

- SWB äger rätt till kopior på samtliga bedömningsprotokoll
- resultaten får publiceras på lämpligt sätt, även på Internet
- resultaten får användas för forsknings- och utvecklingsändamål

Allt deltagande i SWB sanktionerad bedömning sker på egen risk. Alla deltagare och medhjälpare rekommenderas att kontrollera att man har en giltig olycksfallsförsäkring.

2. BEDÖMNINGSREGLEMENTE

2.1 Allmänna anvisningar

Visning vid officiellt 3-årstest får endast ske en gång/år.

Arrangör skall ordna så att visuella och akustiska störningar undviks i största möjligaste mån. Domare och överdomare/bedömningsledare ska inspektera banorna och är tillsammans ansvariga för att visningsförhållandena är acceptabla.

Förberedelser, träning och medhjälpare

Träna hästen i god tid för samtliga moment.

För att komma till sin rätt vid bedömningen behöver den unga hästen träna såväl löshoppning som galopp i frihet regelbundet under vintern före 3-årstest.

De regionala avelsföreningarna kan hänvisa till erfarna unghästutbildare/tränare och ordnar ofta förberedande kurser/träningar inför 3-årstestet nära dig. Tänk på att visning sker i en främmande miljö som är obekant för hästen.

Ägare, visare och medhjälpare sköter visningen efter anvisningar från domaren. Hästen bedöms så som den visas.

Utrustning, häst

Vid samtliga moment skall hästen vara tränad. Träns skall bestå av huvudlag med valfri nosgrimma av enbart läder och valfria tyglar. Vid bedömning i frihet ska tyglarna tas av. Tyglarna kan med fördel vara försedda med karbinhakar för snabbare hantering.

Godkända bett är normalt tränsbett, oledat bett, bett med fasta ringar samt 3-delat tränsbett med rundat mellanstycke. Bett med D-ring får ej ha en skänkel överstigande 8 cm. Gemensamt för alla bett är att de skall vara gjorda av metall eller hårt oböjligt plast- eller syntetmaterial, och kan även vara täckta med gummi. Böjligt gummibett är ej tillåtet. För bilder se SvRf's TR II.

Sadel skall vara av engelsk typ.

Halsrem, förbygel och svanskappa är tillåtna vid ridprov.

Frambenskydd/damasker är tillåtna endast vid galopp i frihet, löshoppning och ridprov.

Bakbensskydd får ej användas. Viktdamasker eller skydd som har som funktion att påverka hästens teknik får ej användas. Lindor är ej tillåtna av säkerhetsskäl.

Martingal, huva och boots är ej tillåtet. Hjälpstyglar får ej användas, inte heller på framridning.

Visare av hingst skall medföra spö och bör använda hingstkedja då hingsten leds.

Häst får ej vara skodd med ringskor, (snö-)sulor eller broddar. Skoning med sulor accepteras endast vid särskilda veterinärmedicinska skäl som ska styrkas med aktuellt veterinärintyg. Exempel på detta kan vara nyligen uppskuren hovböld.

Hästen skall vara försedd med nummerlappar under bedömningen (tillhandahålls ej av arrangören). Annan utrustning är inte tillåten.

Utrustning och klädsel, ryttare och visare

Ägare/visare/medhjälpare/ryttare skall vara prydligt och ändamålsenligt klädda samt bära godkänd hjälm med knäppt hakband vid alla moment och vid all hantering av hästen på bedömningsplatsen.

Korrekt klädsel för visning vid hand är vita/ljusa byxor, samt blå/mörk tröja och skor lämpliga att springa i. Ridbyxor och/eller ridstövlar bör inte användas vid visning vid hand.

Ryttarens klädsel ska vara ridkavaj eller mörk enfärgad tröja med ljus polotröja eller skjorta med vit slips eller plastrong, ljusa enfärgade ridbyxor och ridstövlar. Ridstövlar får bytas ut mot jodphursskor och s.k. shortchaps utan fransar.

Spö får bäras. Spö eller pisk får ej vara försedd med plastpåse eller dyl. Ryttare till hingst skall bära spö. Sporrar får ej bäras.

Ryttare t.o.m. 18 år skall bära säkerhetsväst av godkänd typ, vid all ridning på tävlingsområdet.

Ordningsföljd

Hästen visas vid tre stationer i följande ordning:

1. Mankhöjdmätning och ID-kontroll
2. Rörelser i frihet, löshoppning samt exteriör
3. Ridprov, frivilligt

Tidplan

Bedömningarna bör inte starta tidigare än kl 07.30. Antalet bedömda hästar per dag i 3-årstest är begränsat till 35 individer, inkl. hästar utom tävlan.

Arrangören förbinder sig inte att tidsplacera hästarna vilket innebär att antalet hästar som kan visas av samma ryttare kan komma att begränsas p.g.a. tidsprogrammet. **Pauser ska läggas in regelbundet för att användas vid eventuella förseningar.**

Varje ekipage skall genomföra bedömningen i en följd enligt ovanstående ordning. För mätning och ID-kontroll beräknas en tidsåtgång av 5 minuter, rörelser i frihet, löshoppning och exteriör ca 15 minuter och ridprov 10 minuter. Om särskild ridprovsdomare ej finns, avgör arrangören när ridningen skall ske.

Hingstar ska bedömas först eller sist i bedömningspass och med valacker före/efter i startschemat.

SWB rekommenderar att saluhästar i den mån de finns, placeras i direkt anslutning till varandra i startlistan för att underlätta för potentiella köpare.

Domarnämnd

Domarnämnden skall bestå av SWB-godkända domare; en A-domare i exteriör, som har minst B-domarkompetens i gångarter och en A-domare i hoppning.

Ridprovsdomaren skall vara A- eller B-domare i gångarter. Vid färre än 20 startande får ridprovet bedömas av befintlig domarnämnd.

Övrig personal – se under respektive stationsinformation.

Sekreterare ingår ej i domarnämnden. Jävsreglerna gäller dock även dessa.

Det är inte obligatoriskt att anlita överdomare. Överdomarjour via telefon tillsätts av SWB.

Vaccinering

Häst behöver inte vara vaccinerad för att delta i 3-årstestet men det är att rekommendera.

Licens

Varken hästar/ryttare/visare behöver ha löst licens/grönt kort för att visa häst vid 3-årstest. Andra regler gäller för deltagande i Svenskt Avel- och Sportchampionat (årgångsfinal).

Avbruten bedömning samt uteslutande av häst

Om bedömning avbryts av domare ska hästen ändå erhålla delbetyg i den disciplin där hela momentet fullföljts, dock ges inget slutbetyg.

Om bedömning avbryts av hästägaren ges inga betyg i någon disciplin och protokoll delas ej ut.

Domare kan utesluta häst från bedömningen vars prestationsförmåga, kondition eller allmäntillstånd gör att den bedöms olämplig att delta i bedömningen.

Anledning till uteslutande eller avbruten bedömning skall noteras i protokollet och alla protokoll markeras med ”avbrutit”. Överdomaren/bedömningsledaren skall informeras om på vilken grund detta skett.

Endast resultat från helt fullföljd bedömning där slutbetyg erhållits, kan användas som kval till championat.

Otillåten behandling av häst

Spö eller långpiska får inte användas som bestraffning utan endast som anvisning. Som olämpligt uppträdande mot hästen räknas varje åtgärd som har karaktär av bestraffning. Olämpligt uppträdande kan medföra att visaren avstängs från aktuell bedömning.

Exempel på olämpligt uppträdande:

- hårda slag med eller utan tillhyggen
- ryck i tyglarna
- upprepade kraftiga skänkelslag
- skrik, svordomar eller andra olämpliga uttryck
- hård drivning av uttröttade hästar

Dopning

Häst som tränas för, eller deltar i unghästbedömning får ej utsättas för dopning eller andra otillbörliga åtgärder som kan påverka hästens prestationsförmåga eller temperament.

Vad gäller dopingprov vid bedömningarna följer SWB Svenska Ridsportförbundets tävlingsreglemente.

Dispenser

Om häst av något skäl har fått dispens att delta gäller att denna häst ej kan kvalificera till Riksstoutställning, Avelschampionat eller eventuell annan final.

Katalog, information från arrangör

I proposition anges hur information från arrangör meddelas. Startlistor och katalog kan vara nätbase-rad på hemsida. Utförliga startlistor skall finnas tillgängliga på plats. Arrangör skall tillhandahålla förteckning/katalog över anmälda saluhästar med härstamning och kontaktuppgifter till hästägare.

Arrangören ska också tillhandahålla speaker som i högtalare presenterar bedömningen, dess ändamål samt de individuella hästarna med angivande av härstamning, ägare, uppfödare och om hästen är till salu.

Övrigt

Om inte annat anges i detta reglemente, är det Svenska Ridsportförbundets Tävlingsreglemente, TR, Allmän del, som gäller.

2.2 Anvisning för mätning och ID-kontroll

Innan bedömningen påbörjas ska deltagande häst id-kontrolleras och mätas. Identitetskontrollen skall utföras av en av Svenska Hästavelesförbundet godkänd id-kontrollant, helst med färgkompetens.

Plats

Mätning av mankhöjd och signalementskontroll genomförs på en lugn plats, företrädesvis inomhus, på plant och hårt underlag. Arrangören tillhandhåller utrustning för mätning och chipavläsning.

Kontroll

Hästpass i original skall uppvisas. Signalementsbeskrivningen i passet skall jämföras med hästen. Chipmärkning skall avläsas och jämföras med nr i passet.

Endast för svenskfödda hästar föreligger krav på chipmärkning.

Mankhöjden noteras och lämnas till exteriördomaren/sekreteraren för att skrivas i protokollet.

Mankhöjden anges i hela cm. Avdrag för skor sker med 0,5-1 cm.

Felaktig eller tveksam identitet

Om chip saknas skall detta noteras av ID-kontrollanten i protokollet. Hästen deltar inom tävlan. Vid skrivfel, ritfel eller tveksamheter angående identiteten skall hästen delta utom tävlan.

Godkänd ID-kontrollant skall göra en ny signalementsbeskrivning och ta tagelprov från hästen innan den lämnar bedömningsplatsen. Bedömningsledaren ansvarar för att tveksamheter och felaktigheter rapporteras till SWB.

Hästägaren ska omgående skicka signalementsbeskrivning, tagelprov och hästens originalpass till SWB för utredning. Om chip saknas skall hästen chipmärkas vid senare tillfälle och chiprapport skickas till SWB.

2.3 Anvisning för bedömning av gångarter i frihet

Bana

Samma bana används för bedömning av gångarter i frihet, exteriör och löshoppning. Se banskiss för löshoppning.

Vid bedömning av gångarter i frihet skall hinder, skållor och bommar flyttas undan så att fyrkantspåret blir fritt.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare skall sköta visningen efter anvisningar från domaren. Hästen bedöms så som den visas. Hästen visas ca två varv i varje riktning, företrädesvis i galopp.

2.4 Anvisningar för exteriörbedömning

För allmänna anvisningar av visning vid hand se SWBs kompendium "Visa häst vid hand", http://www.asvh.se/bedomningar/visa_hast.

Bana

Samma bana används för bedömning av gångarter i frihet, exteriör och löshoppning. Se anvisningar och banskiss för löshoppning.

Löshoppningsringen öppnas upp när hästen visas längs medellinjen och längs spåret.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare skall sköta visningen. Hästen bedöms så som den visas.

Hästen framförs längs medellinjen mot av domaren anvisad plats, i energisk skritt.

Hästen ställs upp på av domaren anvisad plats.

När tecken ges att bedömningen på stället är slutförd framförs hästen i skritt och enligt domarens anvisningar. Först i skritt, fram och tillbaka längs medellinjen därefter trav för slutlig bedömning av extremiteterna.

På domarens tecken leds hästen ut på spåret i skritt, höger varv. Hästen visas enligt domarens anvisningar i skritt och trav längs spåret ca 1,5 varv.

Därefter ställs hästen upp för domarens omdöme mitt på långsidan.

Egna medhjälpare rekommenderas. Arrangörens medhjälpare/banpersonal assisterar endast på visarens begäran.

2.5 Anvisningar för löshoppning

Bana

Löshoppningen sker över tre hinder. Lösgaloppen visas längs spåret. Trehinderssystemet består av ett huvudhinder av oxertyp och två hjälphinder. Hindrena placeras med ett galoppsprång mellan varje.

Löshoppning skall ske i ridhus med måtten 20 x 40 m, om större ridhus används skall "övertalig" del avskärmas. Löshoppningsringen avspärras med hjälp av plastband, typ avspärrningsband, alternativt bommar. Rep får ej användas. Plastband eller bommar som skär av hörnen ska användas. Se banskiss för löshoppning.

Underlaget bör vara så fast som möjligt. Eventuella speglar **skall** vara övertäckta.

Plats för domarnämnden med bord och stolar skall finnas mitt på banans hinderfria långsida, ca 2 m innanför löshoppningsringen.

Tillräckligt antal krattor skall finnas och användas vid behov. Tre långpiskor, en måttstock och *måttband* skall finnas.

Arrangören skall som medhjälpare avdela två personer med goda kunskaper att sköta hindren samt två personer med goda kunskaper om löshoppning som kan assistera när domare så begär.

Hinder

Hindren består endast av bommar och skall vara av god standard, likvärdiga tävlingshinder.

För uppbyggnad av hindren behövs nio runda bommar i vitt/gult och en annan mörkare färg. Bommarna skall vara 3,5 m långa. Vidare behövs fyra hinderstöd, fyra väggstöd och skållor varav minst 2 skall vara säkerhetsskållor. 2-3 st. markbommar som av säkerhetsskäl skall vara kluvna bommar som är målade, företrädesvis vita.

Ihåliga plastbommar får ej förekomma som hinderbommar. Tomma plastskållor får sitta kvar på stöden.

Markbommen i hörnet skall bestå av en vit/målad kluvna bom, gärna 2 st. eftersom den diagonala linjen är längre. Ytterligare en kluven bom skall finnas tillgänglig för att på domarens begäran kunna läggas in mellan hindren.

Hjälphinder 1 skall bestå av en bom 60 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret. Hjälphindret placeras 3,0 m efter den sneda markbommen, mätt mitt på bommen.

Hjälphinder 2 skall bestå av en bom 60 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret. Hjälphindret placeras 7,0 m efter hjälphinder 1 och 17,5 m från kortsidan.

Huvudhindret börjar som ett räcke med två bommar 80 cm över marken med markbom 10 cm framför hindret, när bedömningen börjar ska det vara en oxer. Huvudhindret placeras 7,30 m efter hjälphinder 2. Den bakre bommen ska vara 10 cm högre än den främre och vila på säkerhetsskållor.

Höjderna 110 cm, 120 cm och 130 cm markeras på stöden och längden 110 cm och 120 cm på väggen.

Beroende på banans (underlagets) beskaffenhet och hästens storlek så har domaren möjlighet att i undantagsfall flytta huvudhindret +/- 20 cm.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare skall sköta visningen efter domarens anvisningar. Hästen bedöms som den visas. Domaren betygsätter hästens teknik och förmåga samt temperament och allmänt intryck. Domare/domarsekreterare skall anteckna antal språng på protokollet.

Framhoppning

Hästen börjar med att visas i lösgalopp på spåret runt banan, i båda varven. Alla tre hindrena läggs därefter upp på ovan nämnda höjder (60, 60 och 80 cm) och hästen hoppar fram ett varv.

Därefter läggs ytterligare en bom på 80 cm upp på hjälphinder två och bakbommen på huvudhindret läggs upp på 90 cm höjd och 90 cm långt. Markbommarna ska vara oförändrade. Nu börjar bedömningen!

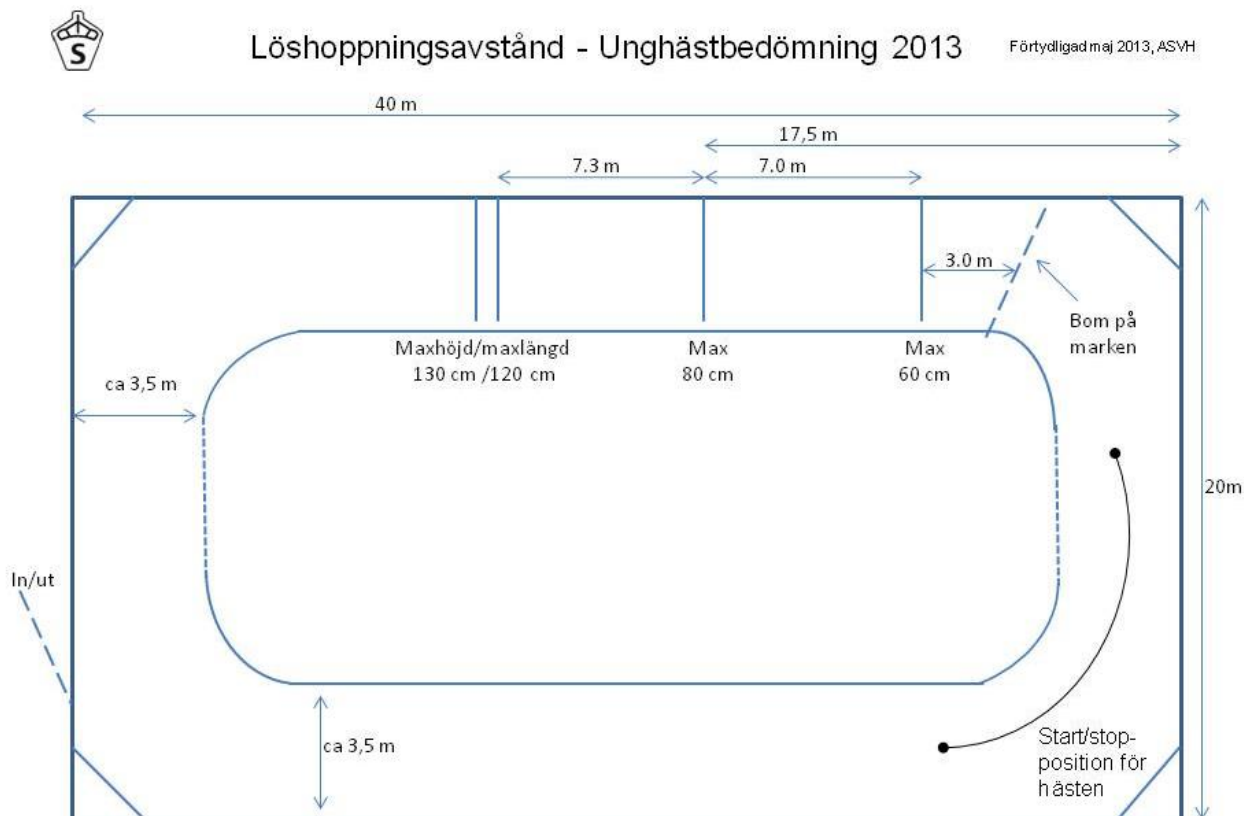
Hoppning

Efter ca tre varv ska huvudhindret ha höjden 100 cm och längden 100cm.

Om denna storlek på hindret övervinns på ett, enligt domaren godkänt sätt, erhålls godkänt betyg 5. En häst är dock inte garanterad betyg 5 bara för att hindret övervinns.

Ägare/visare kan innan bedömningen börjar, be om att endast hoppa för godkänt betyg.

Höjning till max 130 cm kan göras för hästar som visar sig kapabla för detta, men hindrets längd skall då vara max 120 cm samt vara av normal oxertyp med främre bommen 5 cm lägre än den bakre. Full bedömning ska vara uppnådd efter ungefär 6 språng på huvudhindret.

2.6 Anvisning för bedömning av ridprov

Ridprovet, skall genomföras samma dag som övriga delmoment i 3-årstestet. Ridprovet är frivilligt, men godkänt ridprov är obligatoriskt för att hästen skall kunna erhålla diplom eller kvala till Riksutställning och Avelschampionat. Ett godkänt genomfört ridprov behövs också för ston som ska kvalitetsgraderas för Prestationsklass och för att kunna ingå i SWB:s selektionspaket, där ridprov eller tävlingsmeriter är ett krav. Läs mer om kvalitetsgradering på www.asvh.se/avel/sto/kvalitetsklasser/prestationsklasser

Syftet med det poängbedömda ridprovet är att uppfödaren/ägaren tidigt ska börja hantera och träna den unga hästen och ge en vink om hur unghästen ligger till i sin utbildning. Det man vill se är att hästen är ridbar och har ett gott temperament. Poängen offentliggörs inte utan är endast för hästägarens information. Poängen används inte för kval till årgångsfinalerna. Ridprovet betecknas officiellt med Godkänt eller Icke godkänt vilket är det som är avgörande för kval till årgångsfinalerna.

Bana

Bedömningen sker i ridhus eller på utomhusbana med minsta mått 20 x 40 m och största mått 30 x 60 m. Utomhusbana ska vara tydligt inhägnad med staket. Dressyrstaket är ej tillåtet. Banunderlaget ska vara plant och jämnt och får ej vara vare sig för tungt eller hårt.

Vid ridprov **skall** alla speglar vara täckta. Dispens skall sökas för bana mindre än angivna mått.

Domarnämnden ska vara placerad mitt på banans långsida eller kortsida, minst 5 m innanför eller utanför banans begränsning. Vid bedömning utomhus skall kur eller hästtransport, utrustad med bord och stolar, stå uppställd 5 m utanför banan.

Visning

Longering får endast ske på av arrangören anvisad plats.

Hästarna rids i grupper om 1 – 2 st. De rids i skritt, trav och galopp, ca två varv i båda riktningarna i samtliga gångarter.

Hingstar rids åtskilda från övriga hästar, i början eller i slutet av ett visningspass med valacker före eller efter.

Uppsittning ska ske på ridbanan där ridprovet ska genomföras under domares överinseende. Medhjälpare får hålla i hästen vid uppsittning. Framridning ska ske på ridbanan/i ridhuset under domarens överinseende.

Hästarna visas först i trav under lätttridning, därefter i galopp i lätt sits och slutligen i fri skritt, dvs. med lång hängande tygel i båda varven, efter domarnas anvisning.

Hästarna poängbedöms på två punkter:

- Framåtbjudning, harmoni och samarbetsvilja
- Naturlig lösgjordhet, balans och bärighet under ryttare

Allmänt intryck och råd om fortsatt utbildning och träning lämnas muntligt samt skriftligt på det särskilda ridprovsprotokollet.

Avfallning

Av säkerhetsskäl tillåts inte uppsittning direkt efter avfallning. Ridprovet avbryts och ägaren till hästen erbjuds återkomma till ridprov senare under dagen, dock minst 2 hästar/grupper mellan.

Ryttarbyte får ske efter godkännande av domare i samråd med ägare och visare.

2.7 Bedömning

Linjär beskrivning

Fr.o.m. 2013 kompletteras den ordinarie poängbedömningen vid 3-årstesten med så kallad linjär beskrivning. Den linjära beskrivningen är som ordet anger en beskrivning av hästen och inte en bedömning. Linjär beskrivning har använts under många år i Holland och Belgien och införs nu på bred front i de flesta av Europas avelsförbund.

Den Linjära beskrivningen ger en schematisk bild av hästen bestående av ett rutsystem uppdelat på flertalet egenskaper. Beskrivningen för varje egenskap görs på en niogradig skala från A till I där A och I är de båda ytterligheterna för respektive egenskap.

Syftet med den linjära beskrivningen är att både hästägare och SWB ska kunna få mer detaljerad information om hästens egenskaper på ett standardiserat sätt där alla hästar får samma typ av beskrivning. Informationen kan på sikt också användas för att skapa mer detaljerade avelsindex - en linjär profil för alla beskrivna hästar. Det är lättare att följa egenskapernas utveckling inom rasen och identifiera SWB:s styrkor och svagheter på ett tydligare och enklare sätt.

En manual där alla egenskaper i protokollet definieras och beskrivs delas ut tillsammans med protokollen samt finns tillgänglig på www.asvh.se/bedomningar/oversikt/3-arstest.

Poängbedömning

Alla hästar bedöms och får poäng i åtta olika moment:

TYP	HHB (huvud, hals och bål),
EXT (extremiteter och rörelsernas korrekthet),	SKRITT
TRAV	GALOPP
LHT (löshoppning, teknik och förmåga)	LHA (löshoppning, temperament och allmänt intryck).

Domarnämnden betygsätter varje moment med poäng från 1 till 10 där användning av halva poäng är möjligt. Streck (–) får ej användas.

2.8 Resultat

Resultaten presenteras på flera sätt. Direkt efter bedömning får deltagare muntligt omdöme i form av en sammanfattande beskrivning av hästens egenskaper så som den bedömts. Skriftligt omdöme i form av bedömningsprotokoll fås på plats eller sänds till hästägaren efter bedömningen. Resultatlistor publiceras på arrangörs hemsida och på www.swb.org.

Nytt är att resultatet på resultatlistorna redovisas i procent (%) men på hästägarens protokoll finns slutresultatet redovisat i både poäng och procent.

Arrangör skall snarast efter bedömningen rapportera in resultaten till SWB. Se Arrangörshandboken www.swb.org.

Resultatberäkning

För beräkning av betyg och resultat som lovande gångarts- respektive hopphäst används sex moment för varje summering som omvandlas till procent för resultatredovisningen.

Konverteringstabell finns på hemsidan www.swb.org / Bedömningar / 3-årstest

Lovande gångartshäst

TYP + HHB + EXT + SKRITT + TRAV + GALOPP

Lovande hopphäst

TYP + HHB + EXT + GALOPP + LHT + LHA.

Klassindelning

Klassindelning görs i båda grenarna för hästar som erhåller diplom eller placeras i klass I.

Vid rangering placeras alltid diplomhästar före klass I-hästar oavsett högre procent. Endast hästar registrerade i Grundstambokens avd. I, II eller III dvs. med gröna, vita eller gula papper i passet kan erhålla diplom.

Klassindelning	Krav	Utmärkelser
Diplom	- Lägst 78,3 % (47 poäng), ingen delpoäng under 7 i aktuell gren - Godkänt ridprov - Dessutom lägst 8 poäng i minst två gångartsbetyg, som lovande dressyrhäst eller lägst 8 poäng i båda hoppbetygen, som lovande hopphäst	Blå-gul rosett
Klass I	Lägst 75,0 % (45 poäng) som lovande dressyr- eller hopphäst	Blå rosett
Klassindelas ej	Övriga hästar	Deltagarrosett

2.9 Diplomston och stimulansåtgärder för ston

Dessa åtgärder handlar om att SWB lyfter fram och uppmuntrar till betäckning av de bästa stona inom varje disciplin. Målet är att öka avelsframstegstakten i SWB-populationen, framförallt genom att ett bättre urval av ston används i avel.

”**Stimulanspaketet**” innebär att ston, registrerade i Grundstambokens avd. I, II eller III dvs. med gröna, vita eller gula papper i passet, som fått diplom vid årets 3-årstest eller kvalitetsbedömning får en uppsättning rabatter av SWB.

”**Selektionsston**” blir alla ston som erhållit diplom eller klass I och inte har lägre än 7 på någon av de tre första delpoängen på typ, hhb och ext. Dessa ston markeras automatiskt som selektionsston på www.blup.se för att synliggöras som de bättre stona. Reducerade avgifter och rabatter finns även för selektionsstona.

Fullständig information om Stimulanspaketet och Selektionsston finns på www.swb.org.

2.10 Riksfinaler och Avelschampionat

Riksutställning för 3-åriga diplomston

SWB/Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen har i mer än 40 år arrangerat utställningar för de bästa 3-åriga stona. Rikssto genomförs i samband med Svenskt Avel och Sportchampionat.

Fullständiga kvalregler för Rikssto publiceras på www.swb.org.

Vandringpriserna Kungakannen och Hornsundspokalen tilldelas bästa gångartssto och bästa hoppsto i Riksstoutställningen.

3-årschampionat

3-årstesterna utgör underlag för uttagning av hästar till 3-årschampionatet som ingår i Svenskt Avel och Sportchampionat och arrangeras av E. Swede Horse AB.

Berättigade att delta i championatet är treåring som deltagit i 3-årstest och har kvalat enligt regler för 3-årschampionatet. Fullständiga kvalregler och reglemente finns på www.swedehorse.com.

2.11 Priser

Diplom tilldelas ägare och uppfödare av hästen, om ägaren är samma som uppfödaren utdelas endast ett diplom. Diplomen utfärdas av arrangören.

Prisrosett efter klassindelning tilldelas alla fullföljande hästar.

Hederspriser är fritt för arrangören att ordna och dela ut.

3. ÖVRIGT

3.1 Bedömningsledarens uppgift och ansvar

Bedömningsledaren är arrangörens representant och har det övergripande ansvaret för bedömningen i samråd med eventuell överdomare.

3.2 Överdomarens uppgift och ansvar

Fr.o.m. 2013 är det frivilligt för arrangören att anlita överdomare. I de fall överdomare inte anlitas övertar bedömningsledaren överdomarens uppgifter och ansvar. Överdomarjour via telefon tillhandahålls av SWB.

Det åligger överdomare/bedömningsledare:

- att i god tid före bedömningen ta kontakt med arrangören, kontrollera antalet starter per dag och bedömningsdag(ar), tidsschema, domare och förteckningar
- att före bedömningens början övervaka organisationsarbetet, granska banor och förvissa sig om att alla åtgärder är vidtagna för att bedömningen skall fungera friktionsfritt
- att under pågående bedömningsdag(ar) övervaka bedömningen på olika banor, ingripa mot ryttare som uppträder olämpligt och fälla utslag vid protest samt att under pågående bedömning kontrollera att Bedömningsreglementet följs
- att tillsammans med domare inspektera banorna, vilka tillsammans är ansvariga för att visningsförhållandena är acceptabla.

3.3 Jäv, protest, överklagan och böter

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer.

Domare får ej bedöma häst där:

- domaren under de närmast föregående tre månaderna regelbundet instruerat eller regelbundet rider hästen, som regelbundet räknas en - flera gånger per vecka
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit hästens ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder
- domaren är eller under de tre senaste månaderna varit anställd hos den som äger hästen
- domaren är nära anhörig till den som visar eller rider häst
- då flera jävsförhållanden kan förväntas skall aktuell domare bytas ut
- det som sägs om domare gäller i tillämpliga delar även aspirant, bedömningsledare, överdomare och domarsekreterare
- domaren är själv skyldig att upplysa bedömningsledaren om jäv föreligger

Protest

Protest mot domarens subjektiva betygsättning av de olika momenten kan aldrig upptas till provning.

Rätt att lämna protest har, ägare till häst, visare, medhjälpare, ryttare eller målsman för minderårig ryttare. Protest måste lämnas skriftligt och ska åtföljas av 100 kronor. Pengarna återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande.

Protest ställs till överdomaren/ bedömningsledaren och lämnas till denne eller till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser:

- beträffande hästs behörighet att starta senast före bedömningens början
- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande slutresultat eller rangering senast 30 min efter bedömningsdagens slut

Har omständigheter vid bedömningen gjort det är omöjligt att lämna en protest inom ovan angiven tid, kan den sändas till SWB senast fem dagar efter bedömningen.

Överdomaren ska snarast, efter utredning på platsen genomförts, meddela domslut. Överdomarens utslag ska lämnas skriftligt. Överdomares beslut kan överklagas skriftligt till SWB senast en vecka efter bedömningen. Utslag från SWBs styrelse eller av dem bemyndigad instans som vid behov föregås av ytterligare utredning meddelas den klagande skriftligt.

Överklagan

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår. Överklagan sker skriftligt till SWB, Box 2, 247 29 Flyinge. Överklagan skall göras inom tre veckor från det att klaganden fått ta del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som begärs och de omständigheter vilka åberopas till stöd för begäran om ändring.

I övrigt hänvisas till SWBs Sto & Unghästreglemente.

Böter

Vid överträdelse mot SWBs bestämmelser eller för olämpligt uppträdande mot eller olämpligt yttrande om funktionär eller bedömningsorganisation eller för åtgärd i övrigt som kan skada sportens anseende kan vederbörande ryttare, för minderårig dennes målsman, hans medhjälpare, anmälare, hästägare, domare, funktionär, bedömningsledare eller organisation ådömas straff. Ådömda böter tillfaller SWB och skall erläggas inom 10 dagar efter beslutets delgivning.

Straff som kan ådömas av SWB styrelse eller av dem i ärendet bemyndigad instans.

1. varning
2. böter 500 -10.000 kronor
3. avstängning för all verksamhet eller delar av verksamhet inom SWB och Svenska Ridsportförbundet ordnade aktiviteter. I sådan avstängning kan vederbörandes hästar inkluderas.

3.4 Målsättning och historia

För en prestationsinriktad ridhästavel är det viktigt att avelsvärderings- och urvalsmomenten avspeglar det uppsatta avelsmålet så väl som möjligt.

Det övergripande avelsmålet för den svenska varmblodiga ridhästen är enligt SWB:s Avelsplan:

”En ädel, korrekt och hållbar varmblodshäst, som genom sitt prestationsinriktade temperament, sin ridbarhet och goda rörelse och/eller hoppförmåga är konkurrenskraftig internationellt.”

Detta mål står i samklang med vad ridsporten kräver av hästarna och innebär att egenskaper som ska förbättras avelsmässigt är

Hållbarhet	Samarbetsvilja	Hoppförmåga	Exteriör
Ridbarhet	Fruktsamhet	Temperament	Gångarter

Bedömda egenskaper måste avspegla avelsmålet och ha en hög eller medelhög arvbarhet d.v.s. vara möjliga att påverka genom avelsarbete.

Det är viktigt att hästarna är så oselektade som möjligt, att bedömningen kan utföras i tidig ålder och att en stor andel av varje årgångs hästar kommer till bedömning. Hästarna bör bedömas för både hopp- och dressyregenskaper för att undvika missvisande urval i avkommebedömningarna.

För att uppnå ett brett deltagande måste bedömningarna utformas så att de blir intressanta, rättvisande och värdefulla för ägare till unga hästar.

3-årstest sedan 1999

3-årstestet infördes 1999 och omfattar samma moment som de tidigare premieringarna av 3-årsston, kompletterat med löshoppning och bedömning av galopp i frihet. Ett frivilligt ridprov ingår också, för att stimulera till tidigare inridning av de unga hästarna. Testet genomförs på våren under april-juni före betäcknings- och betessäsongen för att möjliggöra urval av de bästa 3-årsstona till avel.

Deltagarantalet är stabilt runt 1 000 hästar per år och t o m 2014 har över 16 000 hästar bedömts.

3-årstesterna ger möjlighet till tidig avkommebedömning av hingstar och ingår sedan 2005 i beräkning av BLUP-index för såväl hingstar som ston.

3.5 Kontaktpersoner SWB

Unghästbedömningarna samordnas av Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, SWB

Ansvarig för unghästfrågor på kansliet

Anna Cederström

anna.cederstrom@swb.org

Tel. 046-646 51

SWB

Box 2, 247 29 Flyinge

Kungsgården, Flyinge

Tel. vxl. 046-646 50

fax 046-527 24

www.swb.org

info@swb.org